
POLITYKA OCHRONY DZIECI

w Fundacji Pomocy Dzieciom „ULICA”

Wersja pełna

Katowice, czerwiec 2023

Spis treści

Wprowadzenie	3
Preambuła	3
O Fundacji Pomocy Dzieciom ULICA	3
Podstawy prawne	4
Krzywdzenie	4
Wyjaśnienie podstawowych pojęć	5
Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy personelem Fundacji a dziećmi	6
Zasady ogólne	6
Odmowa udzielenia pomocy	7
Ujawnienie informacji	7
Zasady kontaktu bezpośredniego z dzieckiem	7
Zgoda	7
Przyprowadzanie i odprowadzanie dziecka	8
Miejsce	8
Podstawowe założenia pracy z dzieckiem	8
Zasady pracy trenera	11
Stosowane metody wychowawcze	12
Komunikacja	14
Zasady kontaktu pośredniego personelu z dzieckiem / w sprawie dziecka	16
Zachowania niedozwolone w kontakcie z dzieckiem	16
Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku dzieci w organizacji	17
Dane osobowe	17
Wizerunek dziecka	19
Dostęp do internetu	20
Zapobieganie krzywdzeniu dziecka	20
Zasady rekrutacji personelu pod kątem jego bezpieczeństwa dla dzieci	20
Niekaralność	20
Szkolenia	21
Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci	21
Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka	22
Ścieżka postępowania w przypadku krzywdzenia dziecka przez osobę ze środowiska rodzinnego dziecka	24
Przemoc fizyczna / przemoc psychiczna	24
Zagrożenie dobrem dziecka	24
Popęśnienie przestępsstwa na szkodę dziecka	25
Ścieżka postępowania w przypadku krzywdzenia dziecka przez członka zespołu fundacji	25
Przestępsstwo	25
Negatywne zachowanie	26
Ścieżka postępowania w przypadku krzywdzenia dziecka ze strony rówieśnika/innego dziecka	27
Wdrożenie Polityki i monitoring	27
Przepisy końcowe	28

Wprowadzenie

Preambuła

Celem niniejszego dokumentu jest stworzenie bezpiecznych i przyjaznych Środowisk pracy z dziećmi w obrębie obszarów objętych działaniami Fundacji Pomocy Dzieciom ULICA. Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez członków zespołu fundacji jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie poprzez wspieranie go w rozwoju i rozpoznawanie jego potrzeb.

Polityka Ochrony Dzieci zawiera podstawowe zasady, standardy pracy oraz wytyczne, które mają na celu:

- uwrażliwienie wszystkich członków zespołu Fundacji na znaczenie podejmowania działań zmierzających do ochrony dzieci przed krzywdzeniem;
- wskazanie zakresu odpowiedzialności poszczególnych osób za bezpieczeństwo dzieci znajdujących się pod opieką Fundacji;
- podejmowanie adekwatnej interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dzieci i/lub bezpośredniego zagrożenia ich zdrowia, i Życia;
- określenie działań edukacyjnych, profilaktycznych i interwencyjnych mających na celu zapewnienie dzieciom bezpieczeństwa;
- rozwijanie w organizacji kultury pracy opartej na prawach dziecka i ciągłym uczeniu się.

Działaniom podejmowanym przez personel fundacji przyświeca troska o bezpieczeństwo i ochronę dobra dziecka. Wszyscy członkowie zespołu fundacji, realizując te cele, działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych fundacji oraz własnych kompetencji.

Polityka Ochrony Dzieci Przed Krzywdzeniem jest dokumentem ogólnodostępnym, do którego dostęp mają pracownicy, zleceniobiorcy i inni członkowie zespołu, a także partnerzy Fundacji, rodzice oraz dzieci (jeżeli wiek i możliwości rozwojowe dziecka na to pozwalają). Cały zespół fundacji ma obowiązek zapoznać się z treścią dokumentu Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem oraz jej przestrzegać.

O Fundacji Pomocy Dzieciom ULICA

Fundacja Pomocy Dzieciom ULICA działa od 2006 r. Misją fundacji jest systemowe wzmacnianie dzieci i młodzieży, ich poczucia sprawczości i budowania odporności psychicznej, inspirowanie ich i przekazanie im narzędzi, aby mogły budować w sobie postawę Ambasadora nieMożliwego i zmieniać Świat (nawet ten mały lokalny). Fundacja realizuje swoją misję poprzez:

- Realizację autorskich programów motywacyjnych, profilaktycznych, a także programów międzypokoleniowych
- Kreowanie młodzieżowych liderów społecznych, wrażliwych na problemy społeczne
- Tworzenie konstruktywnych Środowisk rówieśniczych
- Indywidualne wsparcie dzieci i młodzieży w nurcie Terapii Skoncentrowanej na Rozwiązaniach oraz metodami pracy, takimi jak Kids'Skills
- Konsultacje i warsztaty dla nauczycieli, rodziców, opiekunów
- Szkolenia specjalistyczne dla osób pracujących oraz osób przygotowujących się do pracy z dziećmi lub młodzieżą
- Prowadzenie badań, stały monitoring i dostosowywanie programów do bieżących potrzeb beneficjentów

- Programy aktywności lokalnej i tworzenie sieci współpracy w obrębie tych programów.

Podstawy prawne

Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem oparta jest na polskim prawie, Konwencji o Prawach Dziecka, Międzynarodowej Karcie Praw Człowieka oraz dobrych praktykach. Ponadto podstawę prawną dla zapisów dotyczących **ochrony danych osobowych** stanowią:

1. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych
2. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)

podstawę prawną dla zapisów dotyczących **ochrony wizerunku** dziecka stanowią:

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (przepisy art. 23-24)
- Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (art. 81)

podstawę prawną dla zapisów dotyczących **procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka** stanowią:

1. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (przepis art. 572)
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (przepis art. 12 ust. 1)
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (przepis art. 4 § 2)
4. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (przepis art. 304)
5. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (przepis art. 240 § 1)
6. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (przepis art. 75 ust. 2a)

Krzywdzenie

Fundacja mówiąc o krzywdzeniu dziecka przyjmuje szerokie znaczenie tego pojęcia zgodne z definicją przedstawioną przez WHO, która mówi o tym, że

Krzywdzeniem jest każde zamierzone lub niezamierzone działanie, lub zaniechanie działania jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości i każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają równe prawa i swobody dzieci i/lub zakłócają ich optymalny rozwój.

Wyróżnia się 4 podstawowe formy krzywdzenia:

Przemoc fizyczna wobec dziecka to przemoc, w wyniku której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko, lub ze strony

osoby, której dziecko ufa, bądź która ma nad nim władzę. Przemoc fizyczna wobec dziecka może być czynnością powtarzalną lub jednorazową. Zgodnie z Kodeksem rodzinnym i opiekuńczym (art. 96.1) Osobom wykonującym władzę rodzicielską oraz sprawującym opiekę lub pieczę nad małoletnim zakazuje się stosowania kar cielesnych.

Przemoc psychiczna (emocjonalna) wobec dziecka to przewlekła, нефizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a opiekunem, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania. Zaliczamy do niej m.in.: niedostępność emocjonalną, zaniedbywanie emocjonalne, relację z dzieckiem opartą na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem, niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy rodzicem a dzieckiem.

Wykorzystywanie seksualne dziecka to włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody i/lub na którą nie jest dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy.

Zaniedbywanie dziecka to chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie jego podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju. Do zaniedbywania dochodzi w relacji dziecka z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony dziecka.

Wyjaśnienie podstawowych pojęć

Dziecko – każda istota ludzka przed ukończeniem 18 roku życia.

Klient Fundacji - każda osoba korzystająca z usług świadczonych przez fundację w ramach działalności statutowej, w tym przede wszystkim dzieci i ich rodzice/opiekunowie, profesjonaliści pracujący z dziećmi.

Kontakt bezpośredni z dzieckiem - działania prowadzone w ramach działalności statutowej fundacji, skierowane bezpośrednio do dziecka. Kontaktem bezpośrednim są pomoc bezpośrednia dziecku, edukacja i zabawa z dzieckiem, prowadzenie warsztatów, wsparcie indywidualne i itp.

Kontakt pośredni z dzieckiem - kontakt za pomocą środków komunikacji elektronicznej, telefoniczny lub listowny.

Opiekun dziecka - osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego przedstawiciel ustawowy (rodzic, opiekun prawny) lub inna osoba uprawniona do reprezentacji na podstawie przepisów szczególnych lub orzeczenia sądu.

Wyrażenie zgody przez opiekuna dziecka - rozumie się jako zgodę co najmniej jednego z opiekunów. W przypadku braku porozumienia między opiekunami dziecka należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd.

Dane osobowe dziecka - każda informacja umożliwiająca identyfikację dziecka.

Fundacja – Fundacja Pomocy Dzieciom ULICA z siedzibą w Katowicach przy ul. Mikołowskiej 72a

Zespół Fundacji/ personel – członkowie zarządu, pracownicy i współpracownicy fundacji.

Pracownik Fundacji - osoba zatrudniona w fundacji na podstawie umowy o pracę.

Współpracownik Fundacji - osoba zatrudniona na podstawie umowy cywilnoprawnej lub wykonująca odpłatnie pracę na rzecz fundacji w ramach programu stażowego na podstawie umowy o staż, umowy o wolontariat, umowy o odbywaniu praktyk lub innej umowy o współpracy.

Trener – osoba bezpośrednio (czasem również pośrednio) pracująca z dzieckiem lub dziećmi w ramach projektów lub innych działań fundacji.

Koordynator Polityki - Osoba odpowiedzialna za Politykę Ochrony Dzieci - wyznaczona przez prezesa lub zarząd fundacji osoba sprawująca nadzór nad realizacją Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w fundacji.

Polityka Ochrony Dzieci – polityka i procedury ochrony dzieci przed krzywdzeniem, zawarte w niniejszym dokumencie i stosowane w Fundacji Pomocy Dzieciom ULICA.

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy personelem Fundacji a dziećmi

Zasady ogólne

W celu zapewnienia wysokiej jakości świadczonej pomocy, członkowie zespołu Fundacji świadczący pomoc objęci są regularną superwizją.

Zasady kontaktu członków zespołu Fundacji z dzieckiem, będącym klientem, opierają się na poszanowaniu godności dziecka, jego podmiotowości i praw, ze szczególnym uwzględnieniem prawa do ochrony przed krzywdzeniem.

Wszelkie działania związane z kontaktem z dzieckiem podejmowane są z poszanowaniem prawa do ochrony prywatności dziecka.

Kontakt bezpośredni personelu Fundacji dostosowany jest do potrzeb dziecka i odbywa się za zgodą dziecka.

Członkowie zespołu fundacji analizują wszystkie planowane działania dotyczące dzieci (np. warsztaty, działalność pomocową, akcje społeczne, itp.) pod kątem związanych z nimi ewentualnych zagrożeń dobra i praw dziecka i podejmują wszelkie możliwe środki w celu minimalizacji tych zagrożeń. Pomocne mogą w tym być „Zasady przygotowania nowych projektów”, przedstawione w załączniku 1: Wytyczne do przygotowania nowych projektów

Wszyscy członkowie zespołu Fundacji:

- równo traktują wszystkie dzieci bez względu na ich pochodzenie, wygląd, przekonania, stan zdrowia;
- odnoszą się z szacunkiem do ewentualnej inności dziecka, jego przekonań, doświadczeń, perspektywy wynikającej z bycia dzieckiem;
- wysłuchują dziecka z uwagą i traktują jego wypowiedzi i przedstawioną wersję zdarzeń z należytą powagą;
- używają języka pozbawionego ocen, etykiet, dostosowanego do poziomu rozwoju dziecka;
- tworzą w fundacji kulturę otwartości i wzajemnej odpowiedzialności sprzyjającej zgłaszaniu i omawianiu wszelkich zagadnień i problemów dotyczących ochrony dzieci.

Odmowa udzielenia pomocy

Członek zespołu Fundacji może odmówić udzielenia klientowi pomocy w następujących przypadkach:

- gdy udzielenie pomocy klientowi byłoby sprzeczne z dobrem dziecka;
- gdy klient w sposób rażący lekceważy lub narusza porządek lub zasady obowiązujące w fundacji
- gdy udzielenie pomocy zagraża dobru pracownika;
- gdy może zachodzić obawa konfliktu interesów wynikających z bliskich relacji, pokrewieństwa, itp.
- gdy priorytetowe jest udzielanie pomocy w innej formie, niż dostępna w Fundacji, np. związana z ochroną życia, zdrowia;
- gdy działanie jest finansowane w ramach projektu, a klient nie jest uczestnikiem projektu (w tym przypadku udzielenie pomocy jest możliwe po dopełnieniu wszelkich formalności związanych z zakwalifikowaniem klienta jako uczestnika projektu).

Ujawnienie informacji

Członkowie zespołu Fundacji, realizujących działania mają obowiązek zachowania w tajemnicy informacji związanych z klientem uzyskanych w związku z wykonywaniem zawodu. Wyjątek od tej zasady stanowią sytuacje, gdy:

- poważnie jest zagrożone zdrowie, życie klienta lub innych osób;
- tak stanowią ustawy;
- działania podejmowane w celu ochrony dziecka wymagają współpracy interdyscyplinarnej - ujawnienie informacji odbywa się z zachowaniem przepisów o ochronie danych osobowych oraz o ochronie dóbr osobistych.
- organ dotujący działania Fundacji dokonuje kontroli dokumentacji projektowej, a forma kontroli określona jest w umowie dotacyjnej – w tym przypadku, ujawniane są jedynie dane niezbędne do rozliczenia projektu (np. listy uczestników szkoleń lub odbiorców innych działań). Fundacja w toku współpracy z podmiotem finansującym dąży do zminimalizowania zakresu danych przekazywanych organowi w związku z obowiązkami sprawozdawczymi, poprzez zwrócenie podmiotowi finansującemu uwagi na konieczność ujawniania minimalnego i adekwatnego zakresu danych oraz właściwego ich zabezpieczenia.

Opiekun/rodzic dziecka ma prawo do informacji o zakresie udzielanej dziecku pomocy, jeżeli nie zagraża to dobru dziecka. Rozmowa z rodzicem na temat szczegółów udzielanej pomocy i omawianych tematów, w przypadku dzieci powyżej 11 roku życia, odbywa się zawsze za wiedzą i zgodą dziecka, a jeśli jest taka możliwość, w obecności dziecka.

Zasady kontaktu bezpośredniego z dzieckiem

Zgoda

Kontakt bezpośredni z dzieckiem odbywa się wyłącznie po wyrażeniu przez opiekuna prawnego zgody na ten kontakt. Dziecko w wieku powyżej 13 roku życia może samodzielnie wyrazić zgodę na uczestnictwo w bezpośrednim kontakcie, bądź odmówić tej zgody. W przypadku odmowy zgody

dziecka kontakt bezpośredni nie powinien się odbyć, chyba, że przemawia za tym dobro dziecka. Zgoda opiekuna prawnego jest wyrażana w formie pisemnej. Zgodę przechowuje się w dokumentacji klienta. W każdej chwili rodzic może wycofać zgodę. W przypadku rozbieżności zdań między rodzicami posiadającymi pełnię władzy rodzicielskiej, o możliwości kontaktu decyduje sąd rodzinny.

Przyprowadzanie i odprowadzanie dziecka

Dziecko jest przyprowadzane i odprowadzane na miejsce zajęć przez opiekuna. Za pisemną zgodą opiekuna, a w sytuacji jego braku lub niemożności ustalenia, opiekuna faktycznego (na czas uregulowania sytuacji prawnej dziecka) dziecko może przychodzić do placówki i wracać do domu samo, o ile ukończyło 13. rok życia.

Dziecko w umówionym czasie trwania kontaktu znajduje się pod opieką personelu Fundacji.

Miejsce

Działania obejmujące aktywności z udziałem dzieci odbywają się w bezpośrednim kontakcie z dzieckiem w biurze Fundacji, pomieszczeniach służących realizacji projektu, w domach klientów (jedynie w uzasadnionych przypadkach) lub w formie wycieczek/ wyjazdów.

Fundacja dokłada starań, by miejsce udzielenia pomocy było dostosowane do potrzeb dziecka. W uzasadnionych sytuacjach, pomoc bezpośrednia może być prowadzona w trybie zdalnym (za pomocą telefonu lub online), by zachować ciągłość wsparcia. Na zamianę kontaktu bezpośredniego na kontakt pośredni wyraża zgodę koordynator projektu (w przypadku braku koordynatora projektu - dyrektor), łącznie z zatwierdzeniem kanału i narzędzi komunikacji. Na realizowanie działań w trybie zdalnym zgodę musi wyrazić jego rodzic/opiekun prawny. Należy także wysłuchać zdanie dziecka.

Podstawowe założenia pracy z dzieckiem

Jednym z głównych założeń fundacji jest stwierdzenie mówiące, że Ambasadorem nieMożliwego się nie zostaje, **Ambasadorem nieMożliwego się jest**. Tak sformułowane podejście już na starcie wyraźnie pokazuje, że **każde dziecko na starcie posiada wystarczający potencjał**.

Relacje pomiędzy personelem a dziećmi, są budowane w oparciu o filozofię Terapii Skoncentrowanej na Rozwiązaniach, które podstawowe przekonania sugerują, że:

- Klient jest ekspertem od swojego życia
- Klient jest zaradny, ma umiejętności, mocne strony i zasoby
- Do zmiany dochodzi poprzez język (rozmowę) i wzmacnianie klienta, ważne jest uważne słuchanie i poważne traktowanie klienta
- Dobrze jest zwracać uwagę nawet na najmniejsze kroki i starania
- Każde zachowanie jest formą współpracy
- Współpraca między dzieckiem a dorosłym oparta na szacunku
- Cele formułowane przez dzieci są bardziej realne niż cele wyznaczone przez dorosłych

Znany pedagog, Janusz Korczak, przyrównał dziecko do cudzoziemca, który nie rozumie języka, nie zna kierunku ulic, nie zna praw i zwyczajów i któremu potrzebny jest przewodnik. Przewodnik, który grzecznie odpowie na pytania. Który nie włącza a wywala, nie ciągnie a wznosi, nie ugniata a kształtuje, nie dyktuje a uczy, nie żąda a zapytuje. W realizacji misji fundacji, wartością nadrzędną

jest dziecko. Wszelkie nasze działania opierają na korczakowskie myśli pedagogicznej, a każdy trener wprowadza te idee do swojej codziennej pracy.

„Nie ma dzieci, są ludzie” głosił J. Korczak. Dziecko, to mały człowiek, to samoistna jednostka, która zasługuje na szacunek i przestrzeganie jej praw. Janusz Korczak, który cenił wartości: sprawiedliwość, szacunek, godność, piękno, prawdę i miłość do bliźniego, apelował do wychowawców, aby zatroszczyli się o podstawowe prawa dziecka. Prawa dziecka przysługują bowiem każdemu dziecku niezależnie od wieku, płci, koloru skóry czy narodowości.

Spśród wielu praw, o których pisał Janusz Korczak i o które walczył, należy wymienić:

Prawo do szacunku. Szanować dziecko to znaczy szanować jego uczucia. Dzieci trzeba nie tylko kochać, ale też dobrze traktować, a to oznacza indywidualne podejście do każdego wychowanka. Społeczeństwo powinno nieustannie starać się, aby każde dziecko miało prawo do poszanowania godności własnej.

Prawo do niewiedzy. Dla małego człowieka nie wszystko jest proste i jasne jak nam dorosłym się wydaje. Otaczająca rzeczywistość jest dla niego nieznana i w dużym stopniu niezrozumiała. Zadaniem dorosłego jest wspomaganie dziecka w procesie pojmowania świata. Dlatego niezbędnym elementem są tutaj: wyrozumiałość, cierpliwość podczas niekończących się pytań i rozsądek w spojrzeniu na popełniane błędy, które wynikają z niewiedzy.

„Zadaniem dorosłych jest cierpliwe i wytrwałe niesienie pomocy podopiecznym w chwili, gdy potrzebują oni przewodnika, by wybrać i zdecydować kim być, co robić, jaką postawę przyjąć w zbiorowości ludzkiej i na podstawie jakich wartości budować przyszłość.”

Prawo do niepowodzeń i łez. Nie wolno oskarżać ani ganić dziecka w obliczu niepowodzenia. Należy towarzyszyć mu w zdobywaniu życiowego doświadczenia. Zamiast karania współczesna psychologia proponuje – „pokaż dziecku jak można naprawić zło”.

Prawo do upadków. Upadek to rzecz normalna i naturalna. Przebywając na co dzień z dziećmi nie powinno nas dorosłych dziwić, że dzieci doświadczają porażki. Wychowawca uznając prawo do upadku, akceptując błędy podopiecznych musi pamiętać, że jego obowiązkiem jest obserwowanie zachowania, wyjaśnianie przyczyn nieprawidłowości oraz podejmowanie działań kompensacyjnych wobec dzieci, które tego potrzebują.

Prawo do własności. Respektowanie tego prawa jest konieczne zarówno przez nauczycieli jak i rodziców. Uczymy dzieci, że mają prawo do własności, ale również powinny je respektować wobec innych.

Prawo do tajemnicy. Dzieci, nawet te najmłodsze, mają swoje tajemnice osobiste, rodzinne czy koleżeńskie. Dorośli powinni je szanować. Nauczyciel szanujący tajemnicę dziecka, uczy swoją postawą, że są sprawy, o których nie mówi się wszystkim.

Prawo do radości. J. Korczak w swoim pamiętniku pisał – „dziecku potrzebna jest jasność szczęścia i ciepło miłości.... Niech dzieci się śmieją, niech będą wesole.” Dziecko powinno wychowywać się w miłej i serdecznej atmosferze, pełnej uśmiechu i radości.

Prawo do wypowiedzania swoich myśli i uczuć. Należy dać dziecku prawo do wyrażania własnych poglądów i uczuć, przyjmując je stosownie do wieku i dojrzałości dziecka. Dzieci potrzebują tego, by ich uczucia były akceptowane i doceniane. Łamanie tego prawa jest krzywdą wyrządzoną dziecku, którą trudno w życiu naprawić.

Prawo do dnia dzisiejszego. Dziecko żyje teraźniejszością, bieżącą chwilą i to liczy się najbardziej. Wszystko co było w przeszłości czy dopiero ma nadejść, nie jest dla niego tak ważne. *„Dla jutra lekceważy się to, co je dziś cieszy, smuci, dziwi gniewa, zajmuje. Dla jutra, którego nie rozumie (...) kradnie się lata życia”* – to słowa J. Korczaka.

Korczakowskie prawa dziecka są aktualne do dziś. Jego myśli, idee, jego cele ocalały i większość z nich zrealizowano w Konwencji Praw Dziecka. Apel dziecka wg. Janusza Korczaka:

Nie psuj mnie. Dobrze wiem, że nie powinienem mieć tego wszystkiego czego się domagam. To tylko próba z mojej strony.

Nie bój się stanowczości. Właśnie tego potrzebuję – poczucia bezpieczeństwa.

Nie bagatelizuj moich złych nawyków. Tylko Ty możesz pomóc mi zwalczyć zło, póki jeszcze jest możliwe.

Nie rób ze mnie większego dziecka niż jestem. To sprawia, że przyjmuję postawę głupio dorosłą, żeby udowodnić, że jestem duży.

Nie zwracaj mi uwagi przy innych ludziach, jeśli nie jest to konieczne. O wiele bardziej przejmuję się tym, co mówisz, jeśli rozmawiamy w cztery oczy.

Nie chroń mnie przed konsekwencjami. Czasami dobrze jest nauczyć się rzeczy bolesnych i nieprzyjemnych.

Nie wmawiaj mi, że błędy które popełniam są grzechem. To zagraża mojemu poczuciu wartości.

Nie przejmuj się za bardzo, gdy mówię, że cię nienawidzę. Czasami mówię to, by przyciągnąć Twoją uwagę.

Nie zrzedź. W przeciwnym razie muszę się przed Tobą bronić i zrobię się głuchy.

Nie dawaj mi obietnic bez pokrycia. Czuję się przeraźliwie zawiedziony, kiedy nic z tego wszystkiego nie wychodzi.

Nie zapominaj, że jeszcze trudno mi jest precyzyjnie wyrazić myśli. To dlatego nie zawsze się rozumiemy.

Nie sprawdzaj z uporem maniaka mojej uczciwości. Zbyt łatwo strach zmusza mnie do kłamstwa.

Nie bądź niekonsekwentny. To mnie ogłupia i tracę całą swoją wiarę w ciebie.

Nie odtrącaj mnie, gdy dręcę Cię pytaniami. Może się wkrótce okazać, że zamiast prosić Cię o wyjaśnienia, poszukam ich gdzie indziej.

Nie wmawiaj mi, że moje lęki są głupie. One po prostu są.

Nie rób z siebie nieskazitelnego ideału. Prawda na twój temat byłaby w przyszłości nie do zniesienia.

Nie wyobrażaj sobie, że przepraszając mnie stracisz autorytet. Za uczciwą grę umiem podziękować miłością, o jakiej Ci się nie śniło.

Nie zapominaj, że uwielbiam wszelkiego rodzaju eksperymenty. To po prostu mój sposób na życie, więc przymknij na to oczy.

Nie bądź ślepy i przyznaj, że ja też rosnę. Wiem jak trudno dotrzymywać mi kroku w tym galopie, ale zrób co możesz, żeby się udało.

Nie bój się miłości. Nigdy.

Zasady pracy trenera

JESTEŚMY UWAŻNI na indywidualne potrzeby uczestników, ich zachowania, emocje oraz w przypadku pracy grupowej - na potrzeby grupy.

NIE OCENIAMY. Praca budująca postawy zakłada, że każdy z nas ma prawo do bycia sobą. Nigdy nie wyrażamy w trakcie zajęć bezpośredniej oceny negatywnej. Naszym zadaniem jest bowiem budowanie komunikatów wspierających i zauważanie tych aspektów, które są mocną stroną dziecka.

NIE PORÓWNUJEMY. Staramy się w swoich komunikatach zauważać cechy indywidualne każdego dziecka, podchodzimy do nich w sposób jednostkowy, nie porównując ich z cechami innego dziecka. Budujemy postawę świadomości swojej wartości opartą na tym, co posiadamy, a nie na tym w czym są od nas lepsi inni. Zasada ta dotyczy szczególnie w przypadku pracy grupowej.

NIE ZMUSZAMY. Na każdym etapie współpracy/pomocy obowiązuje bezwarunkowa zasada dobrowolności. Dziecko w dowolnym momencie może odmówić odpowiedzi na zadane pytanie, udziału w proponowanym ćwiczeniu podczas warsztatów, a my jako prowadzący powinniśmy to uszanować. Nie mniej jednak musimy pamiętać o tym, by starać się diagnozować przyczynę oporu i

znaleźć sposób na adekwatne zachęcenie uczestnika. Dbamy o to, by jednostka, która oporuje nie została odrzucona przez grupę i na każdym etapie współpracy miała możliwość zmiany zdania.

JESTEŚMY SZCZERZY. Jeżeli chcemy, aby podopieczni fundacji otwarcie dzieli się swoimi doświadczeniami mamy obowiązek mówić prawdę. Powołując się na zasadę dobrowolności jako prowadzący również mamy prawo np. odmowy odpowiedzi na pytanie (np. osobiste), ale nie możemy stosować w podejściu do nauczania manipulacji. Jeżeli sami czegoś nie wiemy, nie róbmy z siebie ekspertów. Udzielając prawo do szczerości, dajemy również uczestnikom możliwość opiniowania naszej pracy i zobowiązujemy się do przemyślenia zgłoszonych kwestii. Kiedy zauważymy, że popełniliśmy błąd – nie bójmy się przeprosić.

DBAMY O POUFNOŚĆ. Jeżeli prosimy dzieci o szczerość musimy zobowiązać się do poufności. Budowanie wzajemnego zaufania wymaga czasu, nie mniej jednak jego podstawą jest pewność, że to co zostanie wypowiedziane w trakcie np. warsztatów, nie wyjdzie poza symboliczne cztery ściany. Są jednak pewne sytuacje, których zasada ta nie dotyczy, w tym sytuacje określone w przepisach prawa, np. dotyczące bezpieczeństwa zdrowia i życia dziecka lub zamiaru popełnienia przestępstwa. Zasada poufności nie dotyczy również osoby trenera - dziecko może o nim swobodnie mówić poza spotkaniami. O tych wyjątkach również należy poinformować klienta.

DBAMY O RÓWNOŚĆ. Mówiąc o równości, musimy pamiętać o tym, że równe traktowanie, nie oznacza traktowania identycznego. Jako trenerzy musimy dostosowywać wymagania do indywidualnych potrzeb uczestników. Ten obszar ma na celu uregulowanie równego traktowania dzieci bez względu na ich indywidualne różnice, takie jak: wiek, płeć, wygląd, charakter, pochodzenie, kolor skóry, wyznanie, orientacja seksualna, stan zdrowia, sytuacja rodzinna/materialna, itp. Zasady dotyczące równego traktowania dotyczą także przyznawania dzieciom przywilejów, obdzielania dzieci zadaniami, zwalniania z obowiązków, a także uważności na potrzeby dzieci)

ROZWIJAM SIĘ. Chętnie poznajemy cechy rozwoju psychospołecznego charakterystyczne dla grupy wiekowej z którą pracujemy. Wiemy, co mieści się w granicach norm rozwojowych, tak aby umiejętnie dopasować metody pracy i język komunikacji do klienta oraz by adekwatnie móc wspierać go w jego kryzysach. Uczestniczymy w superwizjach lub spotkaniach zespołu, na których omawiam swoją pracę i doskonalę swoje umiejętności.

STAWIAMY GRANICE. To one dają dzieciom poczucie bezpieczeństwa. Dbamy również, by wyznaczone granice zostały zachowane. Kiedy widzimy, że granice są naruszane – spokojnie, acz stanowczo reagujemy.

JESTEŚMY CIERPLIWI. W kontakcie z dzieckiem, nawet tym, powszechnie określanym jako „trudny” panujemy nad reakcjami na swoje emocje.

WAŻYMY SŁOWA. Jesteśmy uważni na to w jaki sposób zwracamy się do dzieci i siebie nawzajem. Trenerzy w Fundacji ULICA nie rzucają słów na wiatr. Dotrzymujemy słowa i jesteśmy konsekwentni w swoim działaniu.

Stosowane metody wychowawcze

Bezpieczeństwo dziecka i poczucie bezpieczeństwa dziecka jest priorytetem w oparciu o który obowiązują w fundacji określone zasady i sposoby pracy. Każdy trener na początku rozpoczęcia pracy z klientem zawiera z nim kontrakt. Dzięki temu nie tylko ustalamy zasady naszej współpracy, dzięki którym klient i trener czują się bezpiecznie, ale również umawiamy się na pewien cel, którego

realizacja jest wspólną pracą trenera i klienta. Kontrakt pomaga nam również sprawdzić czy cele trenera i klienta są tożsame, a jeżeli nie – ułatwia wypracowanie wspólnego kierunku rozwoju.

Kontrakt powinien służyć realizacji celów szkoleniowych/warsztatowych/rozwojowych oraz budowaniu klimatu współpracy i bezpieczeństwa.

W przypadku zajęć grupowych, jeżeli na pierwszych zajęciach nie było obecnych wszystkich uczestników, zadbajmy o to by krótko zapoznali się z kontraktem. Póki grupa nie przyswoi sobie zasad pracy warto bardzo krótko przed na początku zajęć przypomnieć obowiązujące zasady.

Pamiętajmy, że kontrakt jest formułą otwartą, co oznacza, że w trakcie trwania warsztatów możemy go zmieniać, a także uzupełniać o nowe elementy.

Kontrakt jest także formą **dyscyplinowania dziecka**. Kontrakt zawiera zasady, których przestrzeganie deklarują zarówno trener jak i dzieci.

Trener wie, że każde zachowanie dziecka to ważny komunikat, informacja o potrzebach. Dlatego tak ważne jest, aby w pierwszej kolejności przyjąć postawę "badacza". Trener na każdym etapie pracy z dzieckiem, powinien być uważny, dostrzegać to, co tak naprawdę dzieje się z dzieckiem, jakich trudności doświadcza i próbować skoncentrować się na pomocy dziecku. Szczególnie w przypadku podejmowania kolejnych kroków interwencji.

W przypadku braku przestrzegania zasad:

- w pierwszej kolejności odbywa się rozmowa mająca na celu sprawdzenie czy zasady są jasne i czytelne dla dzieci /dziecka.
- Jeżeli ktoś nie przestrzega zasad, zapomni o jakiejś zasadzie, trener ma za zadanie mu to przypomnieć.
- Następnie stosuje się upomnienie.
- Jeżeli upomnienia są nieskuteczne, trener odbywa z dzieckiem rozmowę oraz tworzy na piśmie raport, który wspólnie podpisują trener i dziecko oraz zawiązuje nowy kontrakt z dzieckiem. Raport powinien zawierać opis sytuacji, w których doszło do złamania zasad. Trener zapisuje jakie ma oczekiwania względem dziecka. Dziecko informuje do czego się zobowiązuje. Dziecko otrzymuje też informację o konsekwencjach braku realizacji postanowień nowego kontraktu.
- W przypadku gdy uczestnik nadal nie wywiązuje się z kontraktu następuje telefon informacyjny do rodziców z informacją o zachowaniu dziecka i gotowością do wspólnej rozmowy.
- W przypadku nagminnie powtarzających się sytuacji, w których dziecko łamie zasady, a dobro i bezpieczeństwo grupy lub dziecka jest zagrożone – dziecko nie jest zapraszane na kolejne zajęcia, a informację o tym fakcie otrzymuje także rodzic. W sytuacji, gdy do końca zajęć pozostało jeszcze sporo czasu dopuszcza się możliwość telefonu do rodzica z prośbą o wcześniejsze odebranie dziecka zajęć.

Wyżej wymienione decyzje o dyscyplinowaniu dziecka podejmuje trener.

W przypadku zajęć grupowych, gdy jest druga osoba sprawująca opiekę nad grupą, dopuszcza się możliwość wyłączenia uczestnika z zajęć na 5,10 lub 15 minut bądź też cały blok. Należy jednak poważnie rozważyć tę decyzję, ponieważ tak taka metoda może przynieść bunt, opór, złość, wstyd lub inne trudne emocje.

W skrajnych sytuacjach z powodu notorycznych zachowań łamiących zasady, lub z powodu rażącego złamania regulaminu możliwe jest pominięcie całej ścieżki i wydalenie uczestnika z zajęć nawet ze skutkiem natychmiastowym. Decyzję taką trener podejmuje po uzyskaniu akceptacji prezesa fundacji.

Niedopuszczalne są wszelkie formy krzyczenia na dziecko lub fizyczne formy dyscyplinowania dzieci.

Wszystkie trudne sytuacje trener omawia z zespołem podczas spotkania zespołu (np. w formie superwizji lub konsultacji) podając czego dotyczy problem i jakie działania zostały podjęte.

W metodologii działań fundacji nie przewiduje się żadnych form **nagradzania** dzieci, starając się koncentrować na rozbudzaniu w dzieciach motywacji wewnętrznej do pracy. Zachęca się, by trenerzy stosowali komplementowanie dziecka, mające na celu wydobywanie, wzmocnienie i rozszerzenie jego zasobów oraz tych aspektów, które mogą być dla niego użyteczne z punktu widzenia pracy rozwojowej, pedagogicznej czy terapii.

Komunikacja

W pracy trenera obowiązują nas ogólne zasady skutecznej komunikacji. Tworząc nasze komunikaty zawsze musimy dbać, by były one **dostosowane do grupy uczestników**. Innymi przykładami będziemy używali pracując z małymi dziećmi, inaczej będziemy argumentowali nasze podejście w trakcie warsztatów z nastolatkami.

Obserwując najlepszych mówców zauważymy, że przykładają wagę do tego, aby używać **prostych słów**, krótkich zdań, i mówić to, co mają na myśli możliwie zwięźle. Błyskotliwe frazy, liczne ubarwienia, zdania wielokrotnie złożone - pomimo tego, że nadają naszej wypowiedzi pięknego charakteru mogą skutkować utratą sensu przekazu.

Chcąc zbudować relację z uczestnikami, powinniśmy się zastanowić czy w naszej komunikacji widoczna jest **empatia**? Jeżeli potrafimy postawić się w sytuacji naszych uczestników i np. stosujemy adekwatne do ich doświadczenia przykłady, możemy spodziewać się tego, że grupa uzna to, co mówimy za interesujące i istotne, a dzięki temu chętniej przyjmie prezentowane treści.

Praca trenera nie ogranicza się jedynie do znajomości swoich umiejętności komunikacyjnych, ale również do dbałości o sposób, w jaki na warsztatach komunikują się w grupie nasi uczestnicy. Naszym zadaniem jest wsparcie uczestników, nie tylko do wyrażania własnego zdania, ale do rozwijania umiejętności wzajemnego porozumiewania się.

Dlatego powinniśmy dbać o styl komunikacji przez:

- Bezpośrednie zwracanie się nadawcy do osoby, z którą nawiązuje kontakt,
- Dbłość, aby wszyscy członkowie grupy mieli prawo zabrać głos i chcieli z tego prawa skorzystać,
- Dbłość, aby w grupie członkowi jak najmniej przerywali innym, starali się słuchać uważnie, aż do końca wypowiedzi.
- Dbłość, by w grupie, w której zostały określone role, w tym rola lidera - w trakcie wypowiadania swojego zdania, uczestnicy zwracali się do siebie, patrząc na innych, nie tylko na lidera.

Aby uczestnicy chcieli dzielić się swoją opinią czy doświadczeniami musimy mieć pewność, że każda jednostka czuje się członkiem grupy. Dbając o proces komunikacji, zwracamy naszą uwagę na ewentualne osoby wykluczone. Najprostsze symptomy wskazujące na wykluczenia to symboliczny udział danej osoby w dyskusji, siedzenie poza centrum, widoczne podgrupy porozumiewające się

własnym językiem "slangiem". Problem wykluczenia jest istotny nie tylko ze względu na osobę wyalienowaną, ale również na całą grupę, która traci, to co dana osoba mogłaby wnieść. Dlatego prowadząc warsztaty dbajmy, aby każdemu zaproponować włączenie się w działanie grupy, zapraszamy uczestników siedzących poza centrum, do zajęcia innego miejsca, w ćwiczeniach grupowych dobieramy inne osoby do danej grupy, poprzez swoje komunikaty budujemy przyjazną atmosferę.

Sama atmosfera, oparta na sposobie pracy i komunikacji grupy, tworzy pewne wrażenie ogólne i wpływa na poziom zadowolenia uczestników. Jako trenerzy możemy wpływać na panujące nastroje między innymi przez zachęcanie grupy do dzielenia się swoimi uczuciami i eliminowaniem postaw wyśmiewających i krytykujących innych, angażowanie wszystkich uczestników, samemu zwracając się przyjaźnie, pomimo koncentracji na celu warsztatów zachowując spokój.

Bez wątpienia jedną z najważniejszych umiejętności trenerskich, przyczyniających się do skutecznej komunikacji jest obserwowanie i ustalenie norm grupowych. Przez obserwowanie rozumiemy zdolność trenera do zdefiniowania norm, które grupa przyjęła samoczynnie (np. najbardziej "lubiane" dzieci w grupie pierwsze wydają opinię), natomiast bazą dla ustalenia norm jest stworzenie kontraktu. W skrócie normy są niczym innym jak podstawowymi zasadami, które tworzy grupa dla określenia, co powinni, a czego nie powinni robić członkowie grupy (np. dbamy, by każdy mógł wyrazić swoją opinię). Ustalanie norm powinno odbywać się w zgodzie z zasadą dobrowolności, bowiem tylko normy przyjęte bez przymusu i narzucania ich z góry mają szansę być respektowane.

Podstawowe narzędzia komunikacyjne w pracy z dzieckiem

Mnogość narzędzi komunikacyjnych stanowi niekończące się pole rozwojowe. Nie mniej jednak istnieją trzy bazowe narzędzia, których swobodne wykorzystywanie może ułatwić pracę trenera.

Nawiązując do potrzeby budowania przyjaznej atmosfery i prowadzenia warsztatów w opartych na wypowiedziach uczestników musimy mieć pewność, że dobrze rozumiemy to, co powiedzieli.

Dlatego pierwszym z bazowych narzędzi komunikacyjnych jest niewątpliwie **parafrazowanie (czyli inaczej omówienie)**, polegające na powtórzeniu swoimi słowami tego, co jak nam się wydaje przed chwilą powiedział nasz rozmówca. Oczywiście parafrazowania nie należy nadużywać i stosować go po każdej usłyszaney wypowiedzi. Nie mniej jednak, jeżeli mamy wątpliwości czy właściwie zrozumieliśmy dane stwierdzenie, parafraza jest idealnym narzędziem, które rozwieje nasze wątpliwości, a nadawcy pozwoli poczuć się zrozumianym lub da mu możliwość wyjaśnienia swojego sposobu myślenia. Parafrazę najczęściej rozpoczynamy od prostych wytrychów pytających takich jak min: *Rozumiem, że chcesz przez to powiedzieć, że...?, Jeśli dobrze rozumiem...?, Czy masz na myśli...? Mówisz, że..* Z założenia parafraza musi być pytaniem, ponieważ stosując ją zakładamy, że mogliśmy się pomylić w zrozumieniu naszego nadawcy.

Drugim narzędziem podstawowym jest **precyzowanie**, czyli nic innego jak zadawanie dodatkowych pytań uściślających. Jeżeli nasz uczestnik posługuje się skrótami myślowymi lub stosuje w swoich wypowiedziach liczne ogólniki, musimy mieć pewność, że go rozumiemy. Dlatego swobodnie możemy zadawać poniższe przykładowe pytania: *Co dokładnie masz na myśli?, Czy możesz podać przykład?, Kto tak powiedział / uważa? Co to dla Ciebie znaczy?, Dlaczego uważasz, że to ważne?*

Ostatnim z narzędzi bazowych jest **podsumowanie**, które jest niczym innym, jak parafrazowaniem większego fragmentu wypowiedzi. Celem podsumowania jest wyłuskanie z wypowiedzi uczestników fragmentów spójnych z założonymi celami szkoleniowymi, szansą na podkreślenie też

potwierdzających nasz punkt widzenia czy zainicjowanie swobodnego przejścia do dalszych elementów warsztatowych.

Zasady komplementowania dziecka:

- Komplementować można zachowanie dziecka; pracę/ wysiłek jaki dziecko włożyło w wykonywaną czynność czy stworzenie danego dzieła; pomysły i sposoby rozwiązywania różnych sytuacji, na które wpadło dziecko, kompetencje, zaradność, unikalność, proces, starania. Unikaj komplementów skupionych na efekcie lub związanych z wyglądem lub cechami fizycznymi, na które dziecko nie ma wpływu
- Komplement powinien być precyzyjny, żeby dziecko wiedziało za co chcemy je docenić. unikaj komplementów prostych i ogólnych, np. „Jaki piękny rysunek!”. Lepiej będzie „Widzę, że postarałeś się, żeby nie wyjeżdżać za linie”;
- Opisz to co widzisz i co czujesz i doceniaj jakie uczucia i potrzeby to zaspokaja
- Komplementuj na bieżąco i w codziennych sytuacjach, nie tylko gdy zrobi coś naprawdę nadzwyczajnego;
- Komplement powinien być pozytywny. Unikaj zwrotów, które brzmią jak krytyka, np.: „W końcu nauczyłeś się nie wyjeżdżać za linie” lub komplementów, po których następuje „ale”, ponieważ dziecko może zapamiętać tylko tę negatywną część;
- Szczerość, autentyczność i naturalność. Nie kłam, jeśli coś ewidentnie nie wyszło 😊;
- Unikaj porównywania z innymi, np.: „Zaśpiewałaś dużo ładniej niż Ola”

Zasady kontaktu pośredniego personelu z dzieckiem / w sprawie dziecka

W kontakcie pośrednim udziela się konsultacji, informacji lub wsparcia dzieciom oraz opiekunom, profesjonalistom w sprawach dzieci.

Nie jest dozwolony kontakt personelu z dzieckiem/ w sprawie dziecka poza projektem, tj poza działaniami w ramach projektu wynikającymi z harmonogramu, a w przypadku zmian harmonogramu - bez wiedzy koordynatora projektu.

Kontakt z dziećmi/ w sprawie dziecka dopuszczalny jest w godzinach 7:00-21:00, z wyłączeniem realizacji działań wyjazdowych, dot. wycieczki, obozu, kolonii itp. Wyjątek od tej reguły stanowią sytuacje nagłe, wymagające natychmiastowej informacji.

Personel fundacji kontaktuje się w sprawie dzieci wyłącznie za pomocą numeru telefonu zgłoszonego do koordynatora projektu. W przypadku zmiany numeru koordynator powinien otrzymać informację o tym fakcie niezwłocznie. Dopuszcza się kontakt online w sprawie dziecka/ z dziećmi za pośrednictwem prywatnych kanałów komunikacyjnych przy użyciu komunikatorów tj. Messenger, Discord, Skype, z dziećmi, które ukończyły 13 rok życia oraz WhatsApp, Zoom z dziećmi, które ukończyły 16 rok życia. Kontakt personelu z dziećmi powinien odbywać się jedynie w zakresie realizacji powierzonych obowiązków i w ramach posiadanych kompetencji członka zespołu fundacji i za zgodą rodzica.

Członkowie zespołu fundacji nie inicjują znajomości/nie zapraszają dzieci do grona znajomych na portalach społecznościowych.

Zachowania niedozwolone w kontakcie z dzieckiem

Poniższe wymienione zachowania wobec dzieci są bezwzględnie zakazane:

- czynności zabronione prawem;
- przewożenie dziecka prywatnym samochodem;
- wszelkie zachowania, które posiadają znamiona zawstydzania, upokarzania, deprecjonowania potrzeb, poniżania dziecka, lub inne znamiona przemocy psychicznej, fizycznej czy wykorzystywania seksualnego;
- niestosowny kontakt fizyczny z dzieckiem, naruszający godność lub komfort dziecka; (dopuszczalny kontakt fizyczny powinien być w naturalny sposób związany z zabawą, pomocą dziecku w czynnościach samoobsługowych w zależności od indywidualnych potrzeb, koniecznością zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, potrzebą uspokojenia dziecka);
- podawanie dziecku leków i wszelkich środków psychoaktywnych (podawanie dziecku leków jest dopuszczalne jedynie podczas przebywania dziecka na wypoczynku – obozy, kolonie, półkolonie- przez wychowawcę wypoczynku, który sprawuje opiekę nad dzieckiem, jedynie po otrzymaniu pisemnej prośby rodzica, ze szczególnym uwzględnieniem pory podania leku i dawki);
- zachowywanie się w sposób prowokacyjny;
- zapraszanie dziecka do własnego domu;
- utrzymywanie kontaktów prywatnych z dzieckiem, poza czasem pracy i świadczonym zakresem pomocy;
- spanie w tym samym pokoju co dziecko podczas obozów, wyjazdów;
- Podczas działań w terenie członkowie zespołu nie dopuszczają do kontaktów obcych osób z dziećmi bez nadzoru personelu
- Dokumentowanie wizerunku dziecka nieubranego

Należy jednak pamiętać, że powyższy katalog nie wyczerpuje wszystkich możliwych niedozwolonych form zachowań.

Wszelkie podejrzenia dotyczące nieodpowiednich zachowań pracowników i współpracowników FDDS wobec dzieci są bezzwłocznie wyjaśniane, zgodnie z procedurą.

Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku dzieci w organizacji

Dane osobowe

Pomoc udzielana dziecku i jego rodzinie jest dokumentowana.

Fundacja spełnia obowiązek informacyjny, zgodnie z art. 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) Dz. Urz. UE L 119/1/

Dane osobowe są przechowywane przez okres nie dłuższy, niż jest to niezbędne do celów dla realizacji których dane te są przetwarzane.

Klient posiada prawo dostępu do treści swoich danych oraz prawo ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, prawo do przenoszenia danych, prawo wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania, prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem;

Dane osobowe dziecka są udostępniane osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów prawa.

Każdy członek zespołu fundacji, któremu zostaną powierzone dane dziecka otrzymuje stosowne upoważnienie do przetwarzania danych osobowych oraz zostaje zapoznany z obowiązującą (zgodnie z przyjętą Uchwałą Zarządu) Polityką Ochrony Danych Osobowych, która szczegółowo określa czas i sposób przechowywania danych i udostępniania informacji o kliencie.

Każdy członek zespołu fundacji, któremu zostały powierzone dane osobowe oświadcza, iż:

- przyjął upoważnienie do wiadomości oraz zobowiązuje się wykonywać powierzone mu czynności zgodnie z przepisami prawa w zakresie ochrony danych osobowych. Dane Osobowe przetwarza w zakresie i w sposób wymagany do wypełnienia obowiązków służbowych lub innych zleconych zadań;
- zobowiązuje się do zachowania w tajemnicy wszystkich informacji i dokumentów ujawnionych mu lub wytworzonych/ przygotowanych przez niego w trakcie lub jako rezultat wypełniania jego obowiązków;
- zobowiązuje się do zachowania poufności Danych Osobowych oraz przetwarzania ich wyłącznie w ramach pełnionych obowiązków i na polecenie administratora.
- w związku z wykonywaniem przez niego czynności związanych z przetwarzaniem danych osobowych zapoznał się z regulacjami wewnętrznymi obowiązującymi w Fundacji Pomocy Dzieciom ULICA oraz przepisami regulującymi ochronę danych osobowych.

Klauzula poufności obowiązuje przez okres trwania umowy, a także bezwzględnie po jej zakończeniu.

Administratorowi danych przysługuje w każdym czasie i bez ograniczenia - kontrola procesu przetwarzania i ochrony danych osobowych.

Zespół fundacji nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o dziecku ani jego opiekunie oraz nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie dziecka lub jego opiekuna. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy personel jest przeświadczony, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.

Zespół fundacji nie kontaktuje przedstawicieli mediów z dziećmi. Personel fundacji, w wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, może skontaktować się z opiekunem dziecka i zapytać go o zgodę na podanie jego danych kontaktowych przedstawicielom mediów. W przypadku wyrażenia zgody, członek zespołu fundacji podaje przedstawicielowi mediów dane kontaktowe do opiekuna dziecka.

Personel fundacji może wykorzystać informacje o dziecku w celach superwizyjnych, szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości dziecka oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację dziecka.

Fundacja przestrzega przepisów dotyczących ochrony danych osobowych, w tym danych wrażliwych, m.in. poprzez:

- odbieranie pisemnej zgody klientów na przetwarzanie danych osobowych;
- wyznaczenie osoby odpowiedzialnej za bezpieczeństwo danych;
- szkolenia zespołu fundacji;

- adekwatne zabezpieczenie dokumentacji zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej;
- określenie jasnych zasad ujawniania zawartych w dokumentacji informacji instytucjom trzecim

Wszelkie działania interwencyjne podejmowane są z zachowaniem dyskrecji i poszanowaniem prawa dziecka do ochrony jego danych osobowych.

Więcej informacji na temat ochrony danych osobowych znajduje się w Polityce Ochrony Danych Osobowych (Załącznik nr 2)

Wizerunek dziecka

Fundacja respektując prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.

Pracownikowi Fundacji nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) bez pisemnej zgody opiekuna dziecka. W celu uzyskania zgody opiekuna dziecka na utrwalanie wizerunku dziecka, członek zespołu fundacji może skontaktować się z opiekunem dziecka i ustalić procedurę uzyskania zgody. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.

Opiekun dziecka wyrażają pisemną zgodę na umieszczanie zdjęć i wykorzystywanie wizerunku dziecka oraz jego prac na stronie fundacji, na wykorzystanie i rozpowszechnianie przez Fundację wizerunku dziecka utrwalonego na zdjęciach i filmach, zrealizowanych w ramach projektu w materiałach promocyjnych, marketingowych i informacyjnych Fundacji, w szczególności poprzez rozpowszechnianie wizerunku, lecz nie w formach obraźliwych lub ogólnie uznanych za nieetyczne. Pisemna zgoda, powinna zawierać informację, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. że umieszczony zostanie na stronie www.youtube.pl w celach promocyjnych) i jak długo będzie przechowywany.

Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekunów na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.

Na terenie fundacji dopuszczalne jest rejestrowanie wizerunku dziecka tylko przez podmioty do tego uprawnione przez fundację.

Wszystkie osoby niebędące pracownikami fundacji, a utrwalające wizerunek dzieci na nośnikach, zobowiązane są do nie wykorzystywania ich w celach niezgodnych z prawem. Opiekun dziecka zapisując dziecko do projektu lub w ramach innych działań fundacji podpisuje oświadczenie, że nie będzie upubliczniać zdjęć, filmów nagranych podczas działań fundacji z udziałem innych dzieci i członków zespołu fundacji.

Fundacja zapewnia edukację dzieciom na temat zasad ochrony ich wizerunku. Materiały edukacyjne są dostępne na stronie internetowej fundacji. Informacji o zasadach ochrony wizerunku udziela również trener podczas zawierania kontraktu.

Przy utrwalaniu wizerunku dzieci należy upewnić się, że fotograf lub osoba filmująca nie spędza sam czasu z dziećmi, ani nie ma do nich dostępu bez nadzoru.

Wszelkie podejrzenia i problemy dotyczące nieodpowiednich wizerunków dzieci należy zgłaszać i rejestrować, podobnie jak inne niepokojące sygnały, dotyczące zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.

Dodatkowe wytyczne dotyczące utrwalania i publikowania wizerunku dziecka zawiera załącznik nr 3.

Dostęp do internetu

Zasady dostępu dzieci do internetu oraz ochrona przed szkodliwymi treściami.

Fundacja nie posiada komputerów stacjonarnych, a laptopy służące członkom zespołu nie są udostępniane dzieciom, w związku z czym na terenie fundacji dostęp dziecka do internetu możliwy jest jedynie z prywatnych urządzeń.

W sytuacji korzystania z prywatnych urządzeń trener ma możliwość wglądu kontroli treści oglądanych bądź udostępnianych przez podopiecznych.

Zapobieganie krzywdzeniu dziecka

Zasady rekrutacji personelu pod kątem jego bezpieczeństwa dla dzieci

Rekrutacja członków zespołu fundacji odbywa się na podstawie CV lub innych wymaganych dokumentów (np. w przypadku ogłoszonych przetargów) oraz rozmowy kwalifikacyjnej kandydata z wybranymi członkami Zarządu lub innymi wskazanymi przez Zarząd pracownikami.

Zarząd dokłada wszelkich starań, by zatrudniać pracowników i współpracowników posiadających odpowiednie kwalifikacje i kompetencje, a także tych, którzy podzielają wartości fundacji oraz wynikające z Konwencji o Prawach Dziecka.

Niekaralność

W celu zapewnienia bezpieczeństwa ze strony personelu projektu, każdy członek zespołu fundacji przed podpisaniem umowy, jest sprawdzany pod kątem obecności w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym. Wzór prośby znajduje się w załączniku nr 4 do niniejszego dokumentu.

Fundacja pozyskuje od wszystkich swoich pracowników i współpracowników, zgodnie z obowiązującymi przepisami **zaświadczenie** o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego. T.j. w ramach organizacji wypoczynku dla dzieci i młodzieży, każdy kandydat na wychowawcę i kierownika wypoczynku jest zobowiązany dostarczyć zaświadczenie o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego ważnego nie dłużej niż rok.

W przypadku, gdy prawo nie przewiduje pozyskiwania zaświadczenia z KRK, wybrany kandydat składa **oświadczenie** dotyczące niekaralności za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz przestępstwa na szkodę małoletniego, oraz o toczących się względem niego postępowaniach karnych. Wzór oświadczenia stanowi załącznik nr 5 do niniejszego dokumentu.

Celem zbierania wymienionych zaświadczeń i oświadczeń jest dbanie o dobro dziecka oraz realizacja niniejszej polityki.

Dokumenty są przechowywane w dokumentach kadrowych pracownika lub w przypadku współpracowników/wolontariuszy itp - przy podpisanej umowie w dokumentacji projektowej.

Szkolenia

Na etapie podpisywania umowy każdy członek zespołu fundacji zobowiązuje się do zapoznania się z Polityką Ochrony Dzieci oraz jej przestrzegania. Brak stosowania się do procedur zawartych w P.O.D. może skutkować rozwiązaniem umowy, a nawet podjęciem interwencji prawnej. Rozpoczynając pracę wszyscy członkowie zespołu przechodzą szkolenie w zakresie ochrony dzieci obejmujące zapoznanie z obowiązującą w fundacji Polityką Ochrony Dzieci. Zapoznanie się z Polityką członek zespołu fundacji potwierdza podpisem pod oświadczeniem umieszczonym w umowie. Przykładowy wzór oświadczenia stanowi załącznik nr 6 do niniejszego dokumentu.

Wszyscy członkowie zespołu są zobowiązani do każdorazowego zgłaszania niepokojących sygnałów mogących wskazywać na krzywdzenie dziecka koordynatorowi Polityki.

Wszyscy członkowie zespołu fundacji zostają również przeszkoleni w zakresie:

- rozpoznawania czynników oraz identyfikacji symptomów krzywdzenia dzieci;
- zakresie odpowiedzialności prawnej pracowników, zobowiązanych do podejmowania interwencji;
- procedury Niebieskiej Karty.

Personel fundacji ma łatwy dostęp do danych kontaktowych lokalnych placówek, które zajmują się ochroną dzieci oraz zapewniają pomoc w nagłych wypadkach (policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, ośrodek pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia itp). Lista wyżej wymienionych znajduje się w biurze oraz na stronie fundacji.

Przynajmniej jeden z członków zespołu fundacji został przeszkolony w zakresie metod i narzędzi edukacji dzieci w obszarze ochrony przed przemocą i wykorzystywaniem oraz bezpieczeństwa w sieci i dysponuje scenariuszami zajęć oraz materiałami edukacyjnymi dla dzieci.

Trenerzy grup zostali przeszkoleni w zakresie zjawiska przemocy rówieśniczej oraz metod i narzędzi działań profilaktycznych oraz interwencyjnych.

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

Czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci są to czynniki, które mogą współwystępować lub poprzedzać przemoc wobec dziecka w rodzinie. Umiejętne rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka (np. poprzez udzielenie rodzinie wsparcia) pozwala ograniczyć ryzyko wystąpienia przemocy wobec dzieci. Czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci to nie to samo, co symptomy (objawy) wskazujące na krzywdzenie.

Członkowie zespołu posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci (środowiskowe, związane z rodziną dziecka lub związane z dzieckiem) oraz symptomy (objawy) krzywdzenia dziecka (obrażenia fizyczne, objawy psychosomatyczne, zaburzenia emocjonalne i zaburzenia zachowania).

Edukacja na temat czynników ryzyka krzywdzenia dzieci obejmuje wszystkich członków zespołu fundacji i jest realizowana w formie edukacji wewnętrznej (prowadzona przez wyznaczonego

pracownika) lub jeśli jest to możliwe edukacji zewnętrznej i odbywa się regularnie w ramach instruktażu stanowiskowego.

Pracownicy monitorują sytuację i dobrostan dziecka poprzez obserwacje, rozmowy z dzieckiem, rodzicami, innymi pracownikami oraz instytucjami wspomagającymi ochronę dziecka.

Informację na temat występujących w rodzinie czynników ryzyka krzywdzenia dzieci, personel fundacji zgłasza koordynatorowi Polityki.

W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka personel fundacji, po poinformowaniu o takim zamiarze bezpośredniego przełożonego, w ramach swoich kompetencji podejmuje rozmowę z opiekunem prawnym przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy.

Członkowie zespołu fundacji monitorują sytuację i dobrostan dziecka w trakcie jego zajęć w ramach fundacji oraz reagują w przypadkach długotrwałych nieobecności (3 z rzędu) dziecka np. poprzez telefoniczne uzyskanie informacji o przyczynach nieobecności dziecka.

Każde domniemanie lub podejrzenie krzywdzenia dziecka powinno być potraktowane poważnie, gdyż brak reakcji na niepokojące sygnały może doprowadzić do tego, że dziecko nadal będzie krzywdzone/wykorzystywane, a w niektórych przypadkach może się nawet przyczynić do śmierci dziecka.

Personel jest świadomy odpowiedzialności karnej za niepodjęcie odpowiednich działań w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka.

Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka

Każdy zgłoszony przypadek krzywdzenia dziecka jest traktowany poważnie i jest monitorowany przez Zarząd Fundacji.

Każdy członek zespołu Fundacji jest zobowiązany do każdorazowego zgłaszania niepokojących sygnałów mogących wskazywać na krzywdzenie dziecka koordynatorowi Polityki

W przypadku zauważenia przez pracownika trenera lub inną osobę, że dziecko jest krzywdzone, osoba ta ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji koordynatorowi Polityki.

W biurze Fundacji dostępna jest aktualna lista danych kontaktowych lokalnych placówek, które zajmują się ochroną dzieci oraz zapewniają pomoc w nagłych wypadkach, której przykładowy wzór stanowi załącznik 7.

Wyróżniono 2 rodzaje interwencji:

Interwencja wewnętrzna – działania podjęte w organizacji. Zostaje uruchomiona, gdy wystąpi zaobserwowanie lub uzyskanie informacji o fakcie krzywdzenia dziecka

Procedura:

1) Udzielenie Pierwszej Pomocy, jeżeli występuje taka konieczność.

- 2) **Niezwłoczne powiadomienie** o fakcie dyrektora lub osoby monitorującej realizację Polityki - W przypadku uzyskania przez członka zespołu Fundacji informacji, że dziecko jest krzywdzone, ma on obowiązek przekazania informacji o podejrzeniu krzywdzenia koordynatorowi Polityki lub w jego zastępstwie dyrektorowi, który sporządza notatkę służbową, w formie arkusza karty interwencji (załącznik nr 8) w dniu uzyskania informacji. Następnie informacja trafia do prezesa fundacji, który podejmuje kolejne kroki.
- 3) **Kontakt z opiekunem dziecka.** Kontakt prezesa fundacji lub wyznaczonej przez niego osoby z rodzicem lub opiekunem w ciągu 3 dni od sporządzenia notatki. W trakcie przeprowadzania rozmowy z opiekunami, jeżeli dziecko przebywa w fundacji, ma ono zapewnioną opiekę ze strony innych pracowników.
- 4) **Rozmowa z dzieckiem** przeprowadzona przez wyznaczoną przez prezesa osobę
- 5) **Zaoferowanie dziecku i jego rodzinie pomocy** W ciągu 7 dni od spotkania z opiekunami, koordynatorowi Polityki oraz trener lub inna osoba pracująca z dzieckiem na podstawie analizy zgromadzonej dokumentacji i bieżących informacji wspólnie sporządzają plan pomocy dziecku, który uwzględnia opis wsparcia, jakie fundacja może zaoferować dziecku przy współpracy z innymi instytucjami. Plan pomocy dziecku dotyczy zarówno dla pokrzywdzonego dziecka jak i dziecka będącego świadkiem krzywdzenia. Plan pomocy powinien zawierać wskazania dotyczące:
 - działań, jakie fundacja podejmuje na rzecz dziecka, w celu zapewnienia mu poczucia bezpieczeństwa,
 - zdyscyplinowanie krzywdzącego (forma zależy od tego, kim jest krzywdzący, czy członkiem zespołu fundacji, czy opiekunem dziecka),
 - wsparcia, jakie fundacja zaoferuje dziecku,
 - skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.Personel opracowuje również działania pomocowe dla opiekunów niekrzywdzących, przedstawiają listę kontaktów do instytucji pomocowych.
- 6) **Bieżące monitorowanie sytuacji dziecka.** Wyznaczony przez koordynatora Polityki pracownik monitoruje sytuację dziecka, sprawdzając czy zaplanowane działania przyniosły zamierzone efekty.
- 7) Jeżeli dziecko doznało sytuacji krzywdzenia na terenie fundacji, również wdrożenie planu działań podejmowanych względem dzieci będących świadkami lub sprawcami krzywdzenia

Interwencja zewnętrzna – zawiadomienie odpowiednich służb. Zostaje uruchomiona, gdy wynika to z przepisów prawa lub ze względu na nieskuteczność działań podjętych w organizacji. Z podjętych działań, sporządza się notatkę służbową w formie arkusza karty interwencji

Możliwe rozwiązania:

- Zgłoszenie sprawy na policję lub do prokuratury
- Wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka
- Uruchomienie procedury „niebieskiej karty”
- Postępowanie dyscyplinarne wobec członka zespołu

Decyzję o interwencji podejmuje zespół w składzie: członek zespołu, który pozyskał informację, prezes Fundacji. Decyzję o podjęciu interwencji zewnętrznej zatwierdza Zarząd Fundacji. O pozostałych interwencjach Zarząd jest informowany.

Uwaga!

W przypadku bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia dziecka, trenerzy, którzy pracują z dzieckiem w momencie zaistnienia sytuacji są zobowiązani do wezwania policji.

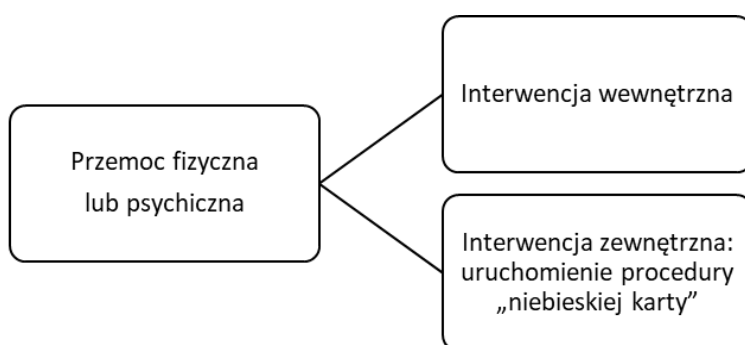
Wszystkie czynności związane z interwencją są dokumentowane.

Ścieżka postępowania w przypadku krzywdzenia dziecka przez osobę ze środowiska rodzinnego dziecka

Krzywdzenie dziecka w rodzinie ze względu na obowiązujące przepis prawa można podzielić na:

- przemoc fizyczną i psychiczną
- zagrożenie dobra dziecka
- popełnienie przestępstwa na szkodę dziecka

Przemoc fizyczna / przemoc psychiczna

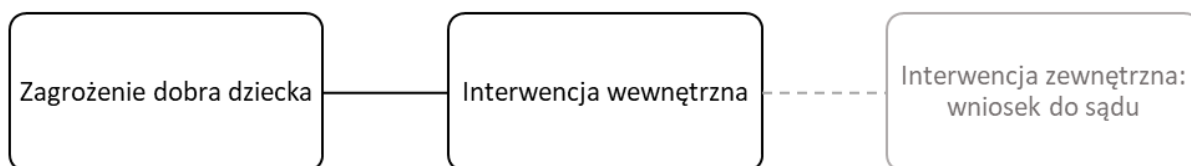
Procedura:

W przypadku przemocy fizycznej/ psychicznej należy podjąć zarówno interwencję wewnętrzną jak i zewnętrzną w postaci uruchomienia procedury „niebieskiej karty”.

Uwaga! Należy pamiętać o sytuacjach, w których dziecko jest świadkiem przemocy względem innych członków rodziny.

Zagrożenie dobra dziecka

Zagrożenie dobra dziecka to wszelkie działania lub zaniechanie działań, podejmowane przez rodziców, opiekunów lub inne osoby pod których opieką dziecko pozostaje w domu rodzinnym. Np. zaniedbanie higieny, zdrowia, żywienia dziecka, niedostosowanie ubioru dziecka do warunków atmosferycznych, brak właściwego nadzoru nad wypełnianiem przez dziecko obowiązku szkolnego, negatywne nastawianie dziecka przeciwko drugiemu rodzicowi lub jego rodzinie.

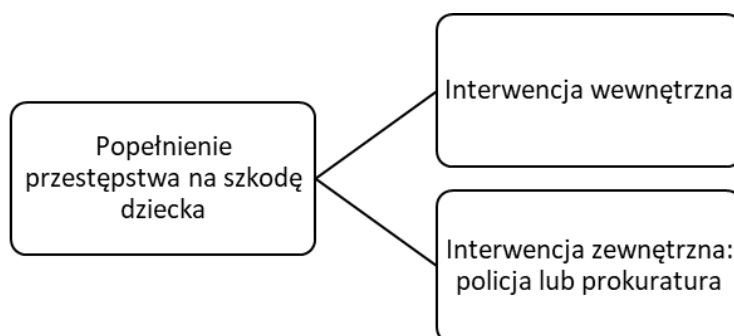

Procedura:

- Interwencja wewnętrzna
- W przypadku zagrożenia dobra dziecka nie ma ustawowego obowiązku uruchamiania procedury zewnętrznej. Wyjątek od tej sytuacji stanowi: brak oczekiwanych rezultatów podjętych w organizacji, np. brak możliwości skontaktowania się z opiekunem dziecka lub gdy nie przestrzegają oni wspólnie ustalonych zasad. W takich przypadkach: interwencja zewnętrzna, tj. wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka i rodziny na mocy art. 572 K.p.c.

Pełnienie przestępstwa na szkodę dziecka

Pełnienie przestępstwa na szkodę dziecka – przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości, przeciwko rodzinie i opiece, przeciwko czci i nietykalności cielesnej, przeciwko wolności. Pełen katalog przestępstw określa Kodeks Karny.

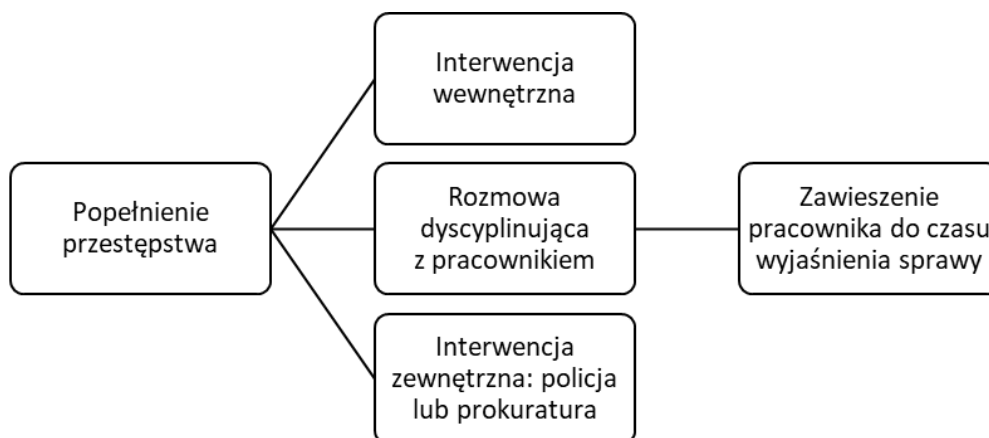
Procedura:

- Interwencja wewnętrzna oraz
- Interwencja zewnętrzna - Zgodnie z art. 304 par 2 k.p.k. w przypadkach podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka organizacja ma obowiązek złożyć zawiadomienie na policję lub do prokuratury właściwej ze względu na miejsce popełnienia przestępstwa

Ścieżka postępowania w przypadku krzywdzenia dziecka przez członka zespołu fundacji

Przestępstwo

Ścieżka postępowania w przypadku podejrzenia popełnienia **przestępstwa**, które określa kodeks karny, np. znęcanie się, wykorzystywanie seksualne, naruszenie nietykalności cielesnej, uszkodzenie ciała i inne.

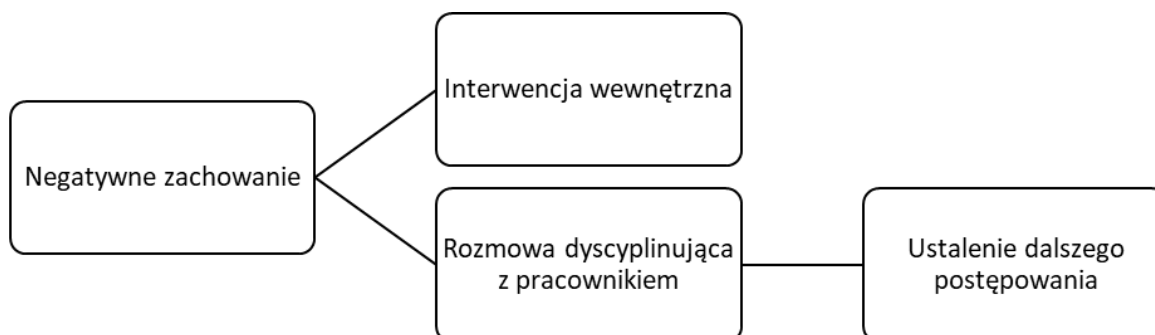

Procedura:

- Interwencja wewnętrzna - W przypadku zgłoszenia przez opiekuna krzywdzenia dziecka przez pracownika innemu pracownikowi, ten informuje koordynatorowi Polityki o zaistniałej sytuacji. Koordynator podejmuje działania zgodnie z powyższą procedurą i zapewnia dziecku bezpieczeństwo poprzez zawieszenie pracownika w obowiązkach służbowych do czasu wyjaśnienia sprawy.
- Rozmowa dyscyplinująca z pracownikiem przeprowadzona przez koordynatora Polityki
- Interwencja zewnętrzna, tj. zawiadomienie policji lub prokuratury z art. 304kpk

Negatywne zachowanie

Ścieżka w przypadku podejrzenia **negatywnego zachowania** pracownika względem dziecka (np. ośmieszanie, niedocenianie, nierówne traktowanie, wyzywanie, dyskryminowanie, ignorowanie problemów i potrzeb, nadmierna krytyka, zawstydzanie, stawianie nieadekwatnych do wieku i możliwości dziecka oczekiwań, oczernianie dziecka i jego środowiska rodzinnego)

Procedura:

- Interwencja wewnętrzna

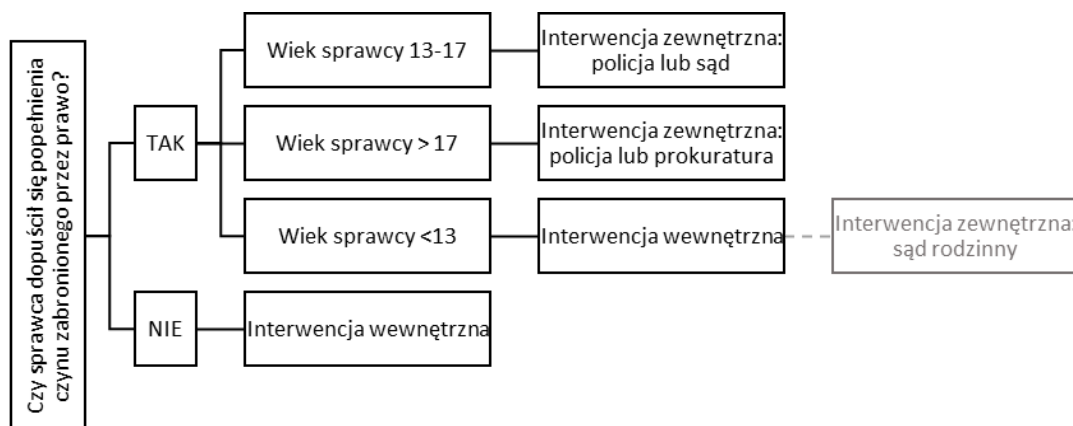
- oraz rozmowa dyscyplinująca z pracownikiem przeprowadzona przez dyrektora/ prezesa fundacji i ustalenie dalszego postępowania

Uwaga! W przypadku pracowników zatrudnionych w oparciu o kartę nauczyciela może zostać wszczęte post. Dyscyplinarne.

Ścieżka postępowania w przypadku krzywdzenia dziecka ze strony rówieśnika/innego dziecka

Przemoc rówieśnicza może przybrać następujące formy:

Ośmieszanie, groźby, znieważanie, naruszanie nietykalności cielesnej, zmuszanie do wykonania określonych czynności, niszczenie rzeczy dziecka, cyberprzemoc

Procedura:

W sytuacji przemocy rówieśniczej zasadna jest odpowiedź na pytanie: Czy sprawca dopuścił się popełnienia czynu zabronionego przez prawo? W zależności od odpowiedzi na to pytanie podejmuje się odpowiednią procedurę:

- Jeśli NIE – interwencja wewnętrzna oraz wdrożenie planu pomocy oraz pracy z dziećmi będącymi os. doświadczającymi, sprawcami i świadkami
- Jeśli TAK – W zależności od wieku sprawcy podejmuje się następującą interwencję:
 - poniżej 13 r.ż. – interwencja wewnętrzna, lub jeśli nie przynosi rezultatu to interwencja zewnętrzna: wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka
 - 13-17 r.ż. -Zgłoszenie sprawy na policję lub do sądu rodzinnego (wydział ds. nieletnich)
 - powyżej 17 r.ż. – zgłoszenie sprawy na policję lub do prokuratury

Wdrożenie Polityki i monitoring

Szczegóły podziału zadań i obowiązków dotyczących wdrożenia Polityki określa załącznik nr 9.

Polityka ochrony dzieci dotyczy całego zespołu fundacji. Wszyscy członkowie zespołu fundacji podpisują oświadczenie mówiące o zapoznaniu się z P.O.D i przyjęciem jej do realizacji.

Fundacja monitoruje swój personel w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci.

Osobą odpowiedzialną za monitorowanie realizacji niniejszej Polityki Ochrony Dzieci jest koordynator Polityki.

W ramach monitoringu zasad i praktyk ochrony dzieci placówka konsultuje się z opiekunami dzieci.

Osoba odpowiedzialna raz w roku przeprowadza checklistę dot. Bezpieczeństwa dzieci, która stanowi załącznik do P.O.D. monitorującą poziom realizacji Polityki. Wzór checklisty stanowi załącznik nr 10 do niniejszej Polityki.

Na stronie www dostępna jest ankieta, w której członkowie zespołu fundacji opiekunowie oraz dzieci mogą proponować zmiany Polityki oraz wskazywać jej naruszenia. Osoba odpowiedzialna za monitorowanie Polityki minimum raz w roku dokonuje opracowania wyników checklisty, ankiety i sporządza raport z monitorowania, który następnie przekazuje prezesowi Fundacji. Przykładową ankietę zawiera załącznik nr 11. Przykładowa ankieta dla rodziców została przedstawiona w załączniku nr 12, natomiast ankieta dedykowana dzieciom i młodzieży została zawarta w załączniku nr 13.

Każdy członek zespołu fundacji może zgłaszać zmiany do P.O.D i i wskazywać naruszenie P.O.D. w fundacji. Jeśli zachodzi taka potrzeba, koordynator Polityki w porozumieniu z zespołem merytorycznym, wprowadza do Polityki niezbędne zmiany, przekazuje propozycje zmian Zarządowi Fundacji i po otrzymaniu zatwierdzenia ogłasza personelowi nowe brzmienie Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

Przepisy końcowe

Koordynatorem Polityki jest prezes Zarządu Fundacji.

Polityka wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia

Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla członków zespołu, w szczególności poprzez przesłanie ich tekstu drogą elektroniczną.

Polityka podlega okresowemu monitoringowi. W monitoringu biorą udział wszyscy pracownicy Fundacji

Potrzebę wprowadzenia zmian w polityce zgłaszać można do koordynatora Polityki

Wszelkie skargi związane z treścią i realizacją Polityki należy składać mailowo na adres chronimydzieci@fundacjaulica.pl

Niniejszy dokument opracowano na podstawie Polityki Ochrony Dzieci Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę.

Dokument zatwierdzony przez Zarząd Fundacji

Dokument zatwierdzony przez Dyrektora
Strategicznego

Dokument zatwierdzony przez Dyrektora
Centrum

Załączniki

1. Wytyczne do przygotowania nowych projektów
2. Polityka Ochrony Danych Osobowych
3. Wytyczne dotyczące utrwalania i publikowania wizerunku dziecka
4. Formularz sprawdzenia w rejestrze,
5. Oświadczenie o niekaralności – przykład
6. Oświadczenie o zapoznaniu się z Polityką Ochrony Dzieci i zobowiązanie do jej przestrzegania
7. Lista danych kontaktowych lokalnych placówek, które zajmują się ochroną dzieci oraz zapewniają pomoc w nagłych wypadkach
8. Wzór karty interwencji
9. Podział obowiązków w zakresie wdrożenia Polityki Ochrony Dzieci
10. Checklista
11. Monitoring standardów - Ankieta – przykład
12. Monitoring standardów -Ankieta satysfakcji dla rodziców – przykład
13. Monitoring standardów - Ankieta dla dzieci i młodzieży - przykład